

Verksamhetsberättelse 2023

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

24-02-09

Innehåll

1. Viktiga händelser under året.....	3
2. Sammanfattande bedömning	5
3. Uppföljning och analys av mål och resultat	5
4. Ekonomisk rapport	17

1. Viktiga händelser under året

- Kriminalitet bland unga har ökat även i Tyresö. Detta märks främst hos barn- och ungdomsenheterna där man möter fler unga i gängkriminalitet. Enheterna har ökat samarbetet med polis och andra aktörer för att tillsammans försöka stävja utvecklingen och hjälpa de som vill lämna kriminalitet. Bland annat har samordnare när det gäller samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritidsgårdar (SSPF) tillsatts.
- Förvaltningen har tillsammans med regionen skrivit på en avsiktsförklaring för att starta en familjecentral.
- På uppdrag av Arbetsmarknads- och socialnämnden har Äldre- och omsorgsförvaltningen startat upp boendestöd i kommunal regi .
- Ukrainska flyktingar bosatta i Tyresö erbjuds SFI-undervisning i svenska. Detta beslutades av kommunstyrelsen i början av april.
- Massflyktsdirektivet för ukrainska medborgare med anledning av kriget med Ryssland har förlängts att gälla till mars 2025.
- För att anpassa verksamheterna till ny socialtjänstlag fokuserar förvaltningen på fler förebyggande insatser.
- För att komma i kontakt med nyanlända föräldrar som inte studerar SFI och inte har sina barn på förskola har ett samarbete påbörjats mellan Centrum för arbete och integration (CAI), C3L, Resursenheten samt BVC- Bollmora. Syftet är att informera om SFI, barnomsorg och samhällsorientering.
- Inom familjevården kvarstår trycket på att få fram jour-och familjehem på grund av ökning av inkommande ärenden där barn far illa.
- Införandet av det nya verksamhetssystemet har stoppats. Ny upphandling kommer att ske.
- Förvaltningen har infört en boendekedja för våldsprevention. Boendeinsatser har beviljats för både våldsutsatta och våldsutövare. Boendekedjan ska möta de nya krav som ställs på kommunerna att ordna stadigvarande boende för våldsutsatta.

Nationella politiska beslut som påverkar verksamheten

En ny socialtjänstlag föreslås träda i kraft 1 juli 2025. Den kännetecknas av förslag som ökar tillgänglighet, utgår från evidensbaserade metoder och tidiga, förebyggande insatser. Arbete med att förbereda förvaltningen för den nya lagen pågår och kommer att intensifieras under 2024.

Den första april 2024 föreslås en ny lag träda i kraft, Ett fönster av möjligheter. Åtgärderna i lagen ska förbättra skyddet för och stödet till personer som behöver skyddat boende. Lagen ska också stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende.

Regeringen föreslår att skyddat boende ska regleras i socialtjänstlagen. Detta som en boendeinsats till den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. Barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende ska bedömas och beviljas insatsen individuellt. Socialnämnden ska tillgodose barnets behov av stöd- och hjälpinsatser. När båda vårdnadshavarna samtycker ska barnet placeras med stöd av socialtjänstlagen. Saknas samtycke från den vårdnadshavare som barnet inte placeras tillsammans med, ska socialnämnden, efter ansökan hos förvaltningsrätten, kunna placera barnet i ett skyddat boende med stöd av en ny lag. En sådan placering ska även kunna göras omedelbart av socialnämnden och underställas förvaltningsrätten.

Regeringen lämnar även förslag som rör bestämmanderätten över barnet under den tid barnet är placerat. Regeringen föreslår att det ska krävas tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg för att få bedriva verksamhet i form av skyddat boende. Kommuner och regioner som bedriver sådan verksamhet ska anmäla detta till myndigheten. Den nya lagen kommer att ställa ökade krav på socialtjänsten, framförallt vad gäller besluten gällande barn som följer med sina föräldrar till skyddade boenden.

Nationella riktlinjer för ADHD och autism har upprättats. Några av huvudbudskapen i Socialstyrelsens första nationella riktlinjer för vård och stöd vid ADHD och autism handlar om att ge rätt insatser så tidigt som möjligt, individanpassa utredningar samt höja kunskapen hos personal inom vården och hos socialtjänsten om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

Arbetsmarknaden påverkades inte av det problematiska ekonomiska läget under första halvan av 2023. Under hösten försvagades ekonomin ytterligare och effekten blev att efterfrågan på arbetskraft dämpades. Arbetslösheten ökade och antalet lediga jobb på Arbetsförmedlingen minskade. Detta till följd av hög inflation och stigande räntor. För Tyresös del steg arbetslösheten från 4,6 procent under sommaren till 5,1 procent i slutet av året, vilket var i linje med utvecklingen i övriga länet. Den ökande arbetslösheten syntes tydligast i storstadsregionerna där den privata tjänstesektorn är stor. Tyresö fortsatte dock att utmärka sig med lägre arbetslöshet än Stockholms län och riket i stort.

Lågkonjunkturen fortsätter att ge avtryck på arbetsmarknaden under 2024, även om arbetsmarknaden väntas hålla emot bra. Arbetsförmedlingen räknar endast med en svagt stigande arbetslöshet under året. Samtidigt bedöms det råda brist på utbildad arbetskraft. Många branscher och företag har svårt att hitta kvalificerad personal. Detta ställer krav på såväl utbildningsinsatser som matchning. Den ekonomiska nedgången slår hårdast mot de grupper som redan idag står längst ifrån arbetsmarknaden. Långtidsarbetslösheten väntas öka.

2. Sammanfattande bedömning

Översyn, årets resultat

1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans	4: Ekonomi
Grön	Grön	Grön	Grön

Det övergripande resultatet för förvaltningen visar grönt inom samtliga områden.

Under året har områdena medarbetare och kvalitet i perioder uppvisat gult resultat. Detta har främst varit kopplat till en mycket hög arbetsbelastning inom ett par enheter samt hög sjukfrånvaro. Den höga arbetsbelastningen har i sin tur påverkat arbetet med kvalitetsförbättringar på ett negativt sätt, dock inte i sådan utsträckning att det påverkat leveransen till medborgarna negativt.

3. Uppföljning och analys av mål och resultat

1. Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Kommunmål

Medarbetare i Tyresö kommunkoncern är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling

Nämndens/ förvaltningens mål		Bedömning
Motiverade och kompetenta medarbetare med fokus på medborgarna		Grön
Indikatorer från nämndplanen	Alla medarbetare har kompetens inom suicidprevention.	Grön
	Alla medarbetare inom verksamheterna för vuxna har genomgått basutbildning i metoden Motiverande samtal.	Grön
	Alla medarbetare inom verksamheterna för barn och unga har genom grundutbildning i förhållningssättet Signs of safety.	Grön
	Minst 30 procent av medarbetarna har genomgått utbildningen Första hjälpen till psykisk hälsa.	Grön
	Enheternas måluppfyllelse	Grön
	Sjukfrånvaro och personalomsättning	Gul

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Gul	Gul	Gul	Gul	Grön	Grön	Grön

Sammanfattning för året – målområde 2

Enheterna har följt uppgjorda kompetensutvecklingsplaner under perioden. Förvaltningsövergripande kompetenshöjande insatser har genomförts som planerat, trots försvårande omständigheter som hög sjukfrånvaro och personalomsättning inom ett par enheter.. Pulsmätaren visar att medarbetarna är motiverade, har hög kompetens och anser att de gör skillnad i sin yrkesutövning.

Medarbetarundersökningen i september visade genomgående mycket goda resultat inom samtliga områden.

Enheten för socialt stöd och skydd samt barn- och ungdomsenheterna har haft ett högt inflöde under större delen av året,. I november mattades inflödet av för att öka igen under december. Detta har inneburit en hög arbetsbelastning under en längre tid vilket ökar risken för sjukskrivningar.

Sjukfrånvaro

Åtgärderna som genomförts har haft god effekt inom flera områden, men sjukfrånvaron har ändå ökat. Sjukfrånvaron för hela året inom förvaltningen är högre jämfört med 2022 och högre jämfört med hela kommunens resultat.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen	R12 april 2023	R12 augusti 2023	Helår 2023
	6,80%	7,37%	7,52%
R12 april 2022	R12 augusti 2022	Helår 2022	
	6,78%	6,49%	6,61%
R12 april 2021	R12 augusti 2021	Helår 2021	
	6,54%	6,56%	6,69%

2023 har varit ett ansträngande år för många medarbetare och chefer. Inflödet har varit högre än på många år inom både barnverksamheten, socialpsykiatrin och inom relationsvårdsområdet. Allt fler socialsekreterare riskerar sjukskrivning under längre tid, vilket är oroande. All frånvaro är dock inte arbetsrelaterad.

Effekt av genomförda åtgärder

- Införande av tre heltidstjänster för resurssocionomer har inneburit bättre kvalitet, ökad stabilitet och ökad trygghet jämfört med när arbetet utförs av externa konsulter som inte känner till verksamheten eller personalen. Medarbetare och chefer ser stora fördelar med resurssocionomerna som alla har hög kompetens. Externa konsulter finns fortfarande kvar på barn- och ungdomsenheterna, men antalet förväntas minska.
- Satsningen på särskilda insatser i introduktionsprogrammet inom barn-och ungdomsenheterna att även omfatta särskilt stöd till nytexaminerade socionomer har fallit väl ut. I grupper med hög personalomsättning har resurssocionom gett initialt stöd till nyanställda.

- Riktad information och dialog om omställningen i kommunhuset för att skapa större trygghet gav bra resultat. Omställningen som omfattade evakueringsplatser under upp till sex veckor för vissa enheter gick förhållandevis bra. Förändring från egen arbetsplats till flexkontor har varit både förvirrande och skapat otrygghet för många medarbetare. Fördelarna när det hela satt sig lite mer är att arbetsmiljön har förbättrats och i pulsmätaren som visat röda värden under hösten ses nu i genomsnitt gult värde, dvs över 3 på en skala 1-6.
- Systematiskt arbetsmiljöarbete med fokus på friskfaktorer och motivationsfaktorer har inte hunnits med i den omfattningen som var planerat, mest på grund av omställningen till flexkontor och införande av nytt verksamhetssystem. Planeringsdagar har dock genomförts under trevliga former för samtliga enheter.

Personalomsättning och kompetensförsörjning

Personalomsättningen har sjunkit jämfört med 2022, från över 16 procent till drygt 11 procent för hela förvaltningen. Resultatet för förvaltningen är högre än resultatet för hela kommunen. Det som varit problematiskt är att inom några enheter var omsättningen mycket hög. Båda barn-och ungacheferna slutade till sommaren, vilket påverkade verksamheten i hög grad. I kombination med den höga arbetsbelastningen sjönk arbetsglädje och motivation på enheterna. Försök att lösa arbetstoppar med övertid hade inte rätt effekt. Medarbetarna blev ännu mer slitna och flera uppvisade symtom på utmattning. Effekterna av arbetsbelastning, sjukfrånvaro och personalomsättning, i kombination med hög arbetsbelastning har också haft avgörande betydelse när medarbetare valt att byta jobb.

Situationen har dock sett olika ut på enheterna., flera enheter har haft en låg personalomsättning vilket innebär en stabil arbetsgrupp.

Flera medarbetare som arbetat en längre tid i förvaltningen uppger att de vill ha nya utmaningar i ledar- och verksamhetsutvecklaroller. Arbetet som socialsekreterare har också blivit tyngre med mer komplexa ärenden och svårare problematik.

Flera interna rekryteringar till ledarroller och till resurssocionomer har gjorts under året med mycket goda resultat. Förvaltningen fortsätter att utveckla karriärvägar för redan anställda medarbetare. På kommunövergripande nivå finns Ledarskapsakademin, ledarprogram för nya chefer, ledartröjor och kompetensutveckling för ledare som inte är chefer. Förvaltningen avser att anställa seniora socialsekreterare för att helt kunna undvika externa konsulter och attrahera erfarna medarbetare.

Särskilt fokus i avslutningssamtal med medarbetare som valt att avsluta sin anställning för att fånga upp orsaker och förbättringsområden har haft stor betydelse för ledningen för att hitta rätt åtgärder för att behålla medarbetare.

Den utökade förvaltningssamverkansgruppen som omfattar samtliga skyddsombud förutom övriga fackliga representanter har ökat delaktigheten och underlättat kommunikation mellan medarbetare och förvaltningschef. Problem och risker identifieras snabbare och kan åtgärdas i tid.

Medarbetarundersökningen

Undersökningen genomfördes under hösten 2023. Deltagande var mycket högt, 82 procent hade valt att svara jämfört med 78 procent föregående år. Medarbetarundersökningen omfattar följande

områden; Övergripande frågor, arbetsklimat, medarbetarskap, organisation, organisationens högsta ledning, ledarskap, utveckling och kundfeedback.

Genomgående är resultaten mycket bra. Framförallt inom de områden som gäller arbetsklimat och ledarskap där resultaten förbättrats betydligt jämfört 2022. Verksamheten har mycket engagerad personal, på frågan om ”mitt arbete engagerar mig” är resultatet 4,43 av 5 möjliga. Det som inte är riktigt lika positivt är möjligheten att påverka löneutvecklingen, 3,18 av 5 möjliga. Det har också skett en viss försämring vad gäller andelen som inte skulle rekommendera kommunen som arbetsgivare, från 41 procent 2022 till 44 procent 2023. Verksamheterna behöver genomgående bli bättre på att använda synpunkter från medborgarna på ett systematiskt sätt för att förbättra verksamheten.

Övrig uppföljning av arbetsmiljön

Uppföljning av arbetsmiljön genomförs strukturerat genom Pulsmätaren som medarbetare och chefer svarar på varje månad. Resultatet för förvaltningen har legat stabilt under året, runt värde 5 av 6 möjliga. Under årets sista månader lades till en fråga om den fysiska arbetsmiljön då detta saknades tidigare.

Pulsmätare 2023 Arbetsmarknad-och socialförvaltningen

Resultat hela AoS	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
1. Jag ser fram emot att gå till arbetet.	4,88	4,96	4,83	4,80	4,60	4,89	4,82	4,68	4,64	4,59	
2. Min arbetsbelastning är acceptabel.	5,10	5,04	4,93	4,87	4,65	5,15	4,96	4,88	4,84	4,85	
3. Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete.	5,24	5,22	5,03	5,03	4,98	5,20	5,19	4,98	5,07	5,04	
4. Jag kan påverka beslut som rör mina arbetsuppgifter.	4,92	5,0	4,89	4,82	4,54	4,91	4,95	4,80	4,77	4,83	Skala 1-6
5. Jag utvecklas i mitt dagliga arbete.	4,94	4,96	4,93	4,85	4,80	4,85	4,82	4,73	4,65	4,68	G: 5-6
6. Jag känner att jag gör skillnad på jobbet.	5,20	5,23	5,12	5,12	4,82	5,08	5,11	5,0	4,94	4,99	A: 3-4,99
7. Chefen finns tillgänglig när jag behöver det.	5,22	5,24	5,11	4,92	5,04	5,26	5,18	5,01	5,05	5,02	R: 1-2,99
8. Jag känner mig respekterad för den jag är.	5,41	5,48	5,32	5,24	5,07	5,43	5,41	5,26	5,36	5,28	
Genomsnitt	5,11	5,14	5,02	4,96	4,81	5,10	5,05	4,92	4,92	4,91	
Jag upplever att min fysiska arbetsmiljö är bra just nu								4,36	3,81	3,69	

2. Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden

Kommunmål

Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet

Nämndens/förvaltningens mål		Bedömning
Samverkan och ständiga förbättringar säkerställer att medborgare ges rätt stöd i rätt tid.		Grön
Indikatorer från nämndplanen	Screening eller motsvarande åtgärder för att upptäcka och förebygga våld används i samtliga förvaltningens verksamheter.	Grön
	Samverkansprocess för samverkan inom och över förvaltningsgränserna tillämpas	Grön
	Enheternas måluppfyllnad	Grön

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Grön	Gul	Gul	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Sammanfattning för året – målområde 2

Målet har uppnåtts och fokusområden har varit våldsprevention och samverkan. Nya arbetssätt för att möta medborgarnas behov och strukturerade samverkansmetoder har utvecklats. Förvaltningens gemensamma förhållningssätt att processerna ska stödja medborgaren och inte organisationen har börjat genomsyra verksamheterna.

Kunskapsbaserad socialtjänst

Under året har fokus varit att försätta arbetet mot en kunskapsbaserad socialtjänst. Inom de enheter som främst vänder sig till vuxna har arbetet med att öka kunskapen och användandet av motiverande samtal (MI). Arbetet med att fortsätta implementera Signs of safety (SofS) har fortsatt inom de enheter som vänder sig till familjer och barn. Inom Centrum för arbetsmarknad och integration arbetar man bland annat med den evidensbaserade metoden supported employment (SE).

Samverkan

Samverkan med Barn och utbildningsförvaltningen sker i olika former bland annat genom BUS-samverkan där barnpsykiatri, skola och socialtjänst ingår. Chefer för barn- och ungdomsenheterna, grundskolan och centrala elevhälsan träffas regelbundet. Socialtjänst- och skolpersonal har gemensamma stormöten ett par gånger per termin för gemensamt lärande. Centrum för arbetsmarknad och integration deltar i nätverk för studie- och yrkesvägledarna i kommunen.

Samverkan med äldre- och omsorgsförvaltningen är viktig eftersom uppdelad socialtjänst medför att ansvaret för vissa områden behöver tydliggöras så att inte medborgarna hamnar i kläm.

Förvaltningarna har en gemensam samverkansprocess för individärenden som hamnar i organisatoriska mellanrum, det vill säga där det är oklart vilken förvaltning som ansvarar för att tillgodose individens behov. Behovet av att förtydliga reglementen och delegationsordningar har identifierats och arbete pågår. Strukturerade samverkansformer för chefs- och handläggarnivå är införda.

En utökad samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen har påbörjats som på sikt förväntas kunna leda till mer nära samverkan mellan kultur/fritid och socialtjänsten i förebyggande syfte men även för personer som redan har olika insatser men som har behov av att få stöd i att få en bra fritid.

Kommunens kvalitet i korthet

Tabell: Resultat nämndens ansvarsområden KKIK 2019-2023

Indikator	2019	2020	2021	2022	2023
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	76			91	
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	92	86	100	89	78
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	14	37	7	19	14
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	4616	4570	4588	4697	
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	45	71	46	50	

Färgerna för varje nyckeltal visar Tyresös resultat jämfört med andra kommuner; grönt indikerar en placering bland de 25 procent bästa kommunerna, gult bland de 50 procent mittersta och rött bland de 25 procent sämsta. Eftersom det inte gjordes någon brukarundersökning inom individ- och familjeomsorgen vare sig för 2020, 2021 eller 2023, finns inget utfall gällande förbättrad situation. Kostnaden för individ- och familjeomsorgen för 2023 är ännu inte publicerad.

Öppna jämförelser

Socialstyrelsen samlar årligen in och publicerar öppna jämförelser inom socialtjänstens områden och kommunal hälso- och sjukvård. Öppna jämförelser består av indikatorer som belyser olika kvalitetsområden och som är baserade på aktuell forskning, beprövad erfarenhet och lagstiftning. Områden som jämförs är tillgänglighet, helhetssyn och samordning, kunskapsbaserad verksamhet, självbestämmande och integritet samt trygghet och säkerhet. Förvaltningens verksamheter står sig bra i jämförelse med andra kommuner inom de flesta områden. I vissa fall är jämförelser med förra året inte möjliga då frågor lagts till eller ändrats. *Se Bilaga 1*

Lex Sarah och avvikelshantering

Under året har fyra lex Sarah-utredningar genomförts. Två av händelserna hänger ihop och omfattar brister i rutinerna vid orosanmälan om barn. Två av anmälningarna gällde vuxna. Ingen av Lex-Sarah-utredningarna föranledde anmälan vidare till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

En gemensam struktur för avvikelshantering används i förvaltningen. Avvikelser och åtgärder redovisas i månadsrapporter.

3. Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla

Kommunmål

Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden.

Nämndens/förvaltningens mål	Indikator	Bedömning
Genom stöd och förebyggande insatser till barn, vuxna och familjer främjas en trygg livssituation, ökad självständighet och goda livsvillkor.		Grön
Indikator från nämndplanen	Samordnat arbetssätt används alltid i arbetet med barn i familjer med problematiskt bruk av alkohol eller narkotika	Grön
	Enheternas måluppfyllnad	Grön

Måluppfyllelse/månad övergripande

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Sammanfattning av året – målområde 3

Bedömningen är att målet uppfylls under året. Trots perioder av hög arbetsbelastning och ökad sjukfrånvaro har leveransen till medborgarna varit god under hela året.

Unga i kriminalitet

Under hösten blev ett antal ungdomar aktuella på socialtjänsten utifrån kriminalitet och kopplingar till olika gäng. Det innebär att personalen hantera nya situationer som tidigare inte uppkommit och det har varit både tidskrävande och svårt. För att möta behovet har en grupp bildats som ska ha spetskompetens inom området. Flera har redan utbildats i instrument för bedömning av risk för våldsamt beteende eller annat allvarligt kriminellt beteende bland barn och ungdomar. En tät samverkan med vuxenenheten och polisen har varit viktigt i detta arbete. Samverkan med polisen har förbättrats mycket och polisen har uppgett att de nu ser att många av de tidigare samverkansproblemen är lösta.

Föräldrautbildningar

Resursenheten har genomfört fyra grupper ”Alla Barn i Centrum”(ABC) för föräldrar med barn 0-2 år. Utbildningen har skett på öppna förskolan. Deltagandet var gott och efterfrågan inför 2024 års grupper har varit stor. Enheten har även genomfört KOMET (KOMmunikationsMETod) för föräldrar med barn 3-11 år för tre grupper. En utbildning för föräldrar till tonåringar har också genomförts, ”Älskade, förbannade tonåring?”. Centrum för arbete och integration har också genomfört tre utbildningar i Föräldraskap i Sverige för nyanlända.

Integrationsarbete

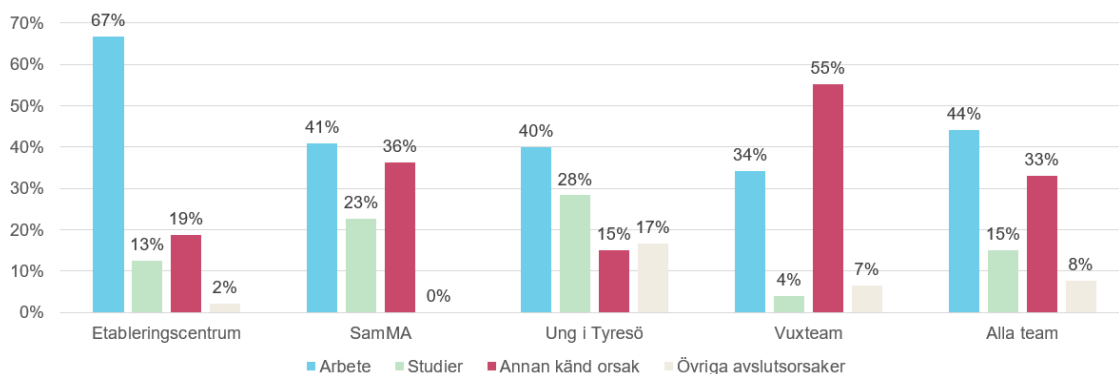
Integrationsteamet har genomfört en kurs i samhällsorientering under hösten. Kursen vänder sig till personer som bott i Sverige i 3-4 år och bedöms ha ett ökat behov av stöd. Syftet med kursen är att ge grundläggande information om kommunens verksamheter, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Deltagarna fick även träffa socialsekreterare som arbetar med genomgångslägenheterna samt budget- och skuldrådgivare.

Etableringscentrum har under året tagit emot personer från enheten för ekonomiskt bistånd i de fall då dessa personer fortfarande har behov av mer omfattande stöd vad gäller till exempel språk. De bedöms få bättre stöd hos etableringscentrum som har långvarig erfarenhet av att arbeta med integration i olika former. Etableringscentrum har mycket goda resultat vad gäller att stötta personer till att bli självförsörjande. Av de personer som avslutades under 2023 har 67 procent gått vidare till arbete och 13 procent till studier. 21 procent har avslutats av andra skäl. Det kan vara på grund av flytt eller att man löst sin situation på annat sätt. Under året har 20 hushåll flyttat från genomgångsbostäder till egna boendelösningar

Arbetsmarknadsåtgärder

Diagrammet nedan beskriver resultatet av förvaltningens olika arbetsmarknadsåtgärder under året.

Utflödet 2023-01-01—2023-12-31

Vuxteamet möter resurskrävande deltagare som behöver mycket stöd. Insatserna leder därmed till att färre avslutas till arbete eller studier. Ett stort antal deltagare har under året avslutats med avslutningsorsak ”övrig känd orsak”. Det är främst deltagare där det har framkommit att behov av andra insatser, stöd (exempelvis vården/psykiatri/beroendecentrum) eller behöver utredas innan det kan bli aktuellt att påbörja en planering mot arbete/studier. Året har inneburit ett stort inflöde av anvisningar till teamet. Dessa har främst kommit från ekonomiskt bistånd, men även Vuxenheten och Enheten för socialt stöd och skydd har anvisat. Jämfört med tidigare år har antalet egenanmälningar ökat.

Brucarundersökningar

- Vuxenheten har genomfört en brukarundersökning som visar att 94 procent av brukarna är nöjda med kontakten både med myndigheten och med öppenvården Måsen.
- Centrum för arbete och integration har genomfört brukarundersökning för de som arbetstränat och haft skyddad anställning i verksamheterna. Svaren visar att målgruppen generellt sett är nöjd med det stöd som erhållits.
- Alla inskrivna inom centrum för arbete och integration har fått svara på frågan om de upplever att de kommit närmare arbete eller studier.
- Resursenheten genomför flera brukarundersökningar och brukarutvärderingar som visar goda resultat.

Uppföljning av privata och kommunala utförare

- Under perioden har nystartsgranskning av Källan genomförts. Återrapportering från enheten sker i mars 2024. Kritiken som framfördes i rapporten handlade om brister i dokumentationen och förutsättningar för kvinnor som beviljas boendeinsats på Källan. Dokumentationsutbildning har genomförts och utredning har påbörjats för att hitta lösning för kvinnor som placeras på Källan.
- Uppföljande granskningar genomfördes av utförare inom boendestöd. Två av dessa har valt att avsluta avtalen med Tyresö kommun. Funkisgruppen som kvarstår som utförare har utfört åtgärder för att rätta till bristerna.
- Avtalsuppföljningar av utförarna inom boendestöd genomfördes i oktober. Verksamhetsbesök har gjorts i samband med uppföljningen. Resultatet av uppföljningen visade att de tre utförarna, Funkisgruppen, Anero och det kommunala boendestödet, följer kraven i avtalen och bedriver en verksamhet av god kvalitet.

Ej verkställda beslut

Under året har ett fåtal ärenden gällande kontaktfamilj inte kunnat genomföras. Anledningen är att det är svårt att rekrytera familjer som motsvarar de berörda barnens behov. Generellt är det mycket svårt att rekrytera såväl kontaktfamiljer som jour- och familjehem.

Långvarig ekonomiskt bistånd och barn i familjer med ekonomiskt bistånd

Antalet hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd har minskat från 208 i början av året till 170 i december. Antalet barn som lever i hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat från 118 i början av året till 90 barn i december.

Det förbättrade resultatet förklaras både av en förbättrad konjunktur som inneburit att fler människor fått arbete men beror även på en gemensam satsning på de personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. En noggrann kartläggning har gjorts av de personer som haft ekonomiskt bistånd mer än 10 månader. Individuella arbetsplaner har upprättats utifrån deras arbetsförmåga, dessa arbetsplaner har följts upp minst en gång i månaden.. I detta arbete har ett flertal individer fått stöd att söka sjukersättning och andra ersättningar medan andra fått stöd för missbruk och/eller psykisk ohälsa och ytterligare ett antal kommit vidare till arbete eller studier.

4. Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Kommunmål

Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning sker inom den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral

Nämndens/förvaltningens mål		Bedömning för perioden jan-aug
Verksamheterna ska använda resurser så effektivt som möjligt för att skapa största möjliga nytta nu och i framtiden		Grön
	Budgetavvikelse	Grön
	Enheternas måluppfyllnad – ekonomiska och cirkulära mål	Grön

Måluppfyllelse/månad övergripande

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Sammanfattning av året –målområde 4

För att minska kostnader och öka kvaliteten har insatser inom egen verksamhet prioriterats före externa lösningar, vilket har givit god effekt. Under året har kostnader för försörjningsstöd minskat kraftigt till följd av lägre arbetslöshet och effektivare arbetssätt. Lägenhetsbeståndet har setts över och arbetssätten effektiviserats. Det har lett till ökad utflyttning och högre omsättning, vilket i sin tur minskar behovet av externa placeringar.

En ökning av barn som beviljades behandlingsskola kunde ses under våren. Under hösten har den trenden vänt då enhetschefer har ett samarbete med chefen för centrala elevhälsan där man kommit överens om att extern behandlingsskola endast beviljas i mycket särskilda undantagsfall och att vi istället fokuserar på att fylla upp platserna i den kommunala lärstudion med behandling.

Den oförutsedda trenden med ökning av ärenden med unga kriminella som har kopplingar till gäng påverkade ekonomin negativt i form av placeringskostnader.

Förvaltningen har arbetat för en ökad cirkulär ekonomi genom återbruk och källsortering. Användande av elbilar och miljösmarta drivmedel i bilarna bidrar till målet om en klimatneutral kommun. Tjänsteresorna hålls på lägsta möjliga nivå genom digitala möten när det är lämpligt. I möjligaste mån används miljösmarta val av färdmedel. Vegetariska alternativ väljs vid intern

representation. Vissa enheter har valt att arbeta med hälsomål för en hälsosammare livsstil och ett hållbart arbetsliv. Digital signering av dokument ökar kontinuerligt.

Redovisning av den genomlysning som gjorts av nettokostnadsavvikelsen inom individ- och familjeomsorgen finns som bilaga 2 i verksamhetsberättelsen.

4. Ekonomisk rapport

Nettokostnad per verksamhet

Arbetsmarknads- och socialnämnden	2023			2022	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Avvikelse
Nettokostnad per verksamhet tkr					
Gemensamt IFO	-91 802	-91 593	-210	-85 797	-6 006
Vård för vuxna med missbruksproblem	-30 336	-32 360	2 023	-29 330	-1 006
Barn- och ungdomsvård	-81 735	-75 724	-6 012	-71 551	-10 184
Övriga insatser till vuxna	-3 209	-3 123	-86	-2 519	-690
Ekonomiskt bistånd*	-24 283	-30 282	6 000	-28 131	3 848
Familjerätt och familjerådgivning	-924	-1 051	127	-967	43
Socialpsykiatri	-42 383	-42 635	253	-40 183	-2 200
Ensamkommande barn & ungdom	1 494	394	1 100	2 359	-866
Arbetsmarknadsåtgärder	-14 961	-15 710	750	-13 263	-1 697
Integration**	-5 728	-8 529	2 801	-4 355	-1 373
Ukraina flyktingboende	2 412	0	2 412	92	2 320
Resultat ASN	-291 456	-300 613	9 157	-273 644	-17 812
<i>*varav försörjningsstöd IFO</i>	<i>-24 063</i>	<i>-29 937</i>	<i>5 874</i>	<i>-27 809</i>	<i>-654</i>
<i>**varav försörjningsstöd Integration</i>	<i>-5 036</i>	<i>-6 149</i>	<i>1 113</i>	<i>-5 695</i>	<i>884</i>

Utfall 2023 jämfört med budget

Nämndens avvikelse mot budget är +9,2 mnkr

- Färre antal hushåll än beräknat har medfört avsevärt lägre kostnader för försörjningsstöd för både Individ- och familjeomsorg och Integration.
- Schablonintäkterna är högre än kostnaderna för flyktingboendet för ukrainska medborgare.
- Återlämnade lägenheter på Integrationsenheten har gett lägre kostnader för hyror.
- Barn- och ungdomsvårdens underskott uppvägs delvis av överskott på övriga verksamheter inom Individ- och familjeomsorg.

Utfall 2023 jämfört med 2022

Nettoavvikelsen mot föregående års utfall är -17,8 mnkr

- Ökning av klienter med omfattande problematik inom barn- och ungdomsvården har gett ökade kostnader främst för jour- och familjehem.
- Ökade personalkostnader
 - PO-tillägget på lönerna ökat från 39,25% till 44,53% samt kostnad för lönerevisionen.
 - Förstärkt grundbemanning med anledning av ny socialtjänstlag och för att undvika externa konsulter. På grund av hög sjukfrånvaro, uppsägningar och införande av nytt verksamhetssystem har det dock ändå varit nödvändigt att anlita inhyrd personal.

5. Riskhantering

Uppföljning riskhantering

Typ av risk	Risk (& risknivå)	Åtgärd	Bedömning	Kommentar (ev)
Medarbetare	Hög arbetsbelastning , ökad sjukfrånvaro och fortsatt hög personalomsättning (16)	Resurssocionomer Extra introduktionsinsatser Samarbete mellan enheterna Uppföljning av arbetsbelastning kontinuerligt.	Grön	Förvaltningen har genomfört en del åtgärder för att läget ska vara stabilt
Kvalitet	Fortsatt låg digital utveckling (20)	Förvaltningens behov av utveckling har kommunicerats regelbundet till ansvarig avdelning. Behovsanalyser revideras eller upprättas på nytt där arbetet avstannat. Kontaktperson i förvaltningen finns.	Gul	Förvaltningens åtgärder har inte haft effekt. Dialog med IT- och digitaliseringsavdelningen pågår på kommunövergripande nivå.
Leverans	Ökad kriminalitet bland barn och unga (20)	Inventering av behov och utveckla interna insatser utifrån evidensbaserade insatser. Kompetensutveckling Specialteam Samverkan med polis, skola, fritid och brottsförebyggande strateg.	Grön	Ökad risk på grund av att rekrytering till kriminalitet av unga i skolan ökar. Tjänst som SSPF-samordnare har inrättats i förvaltningen. SSPF innebär ökad samverkan mellan skola, polis och fritid och är en individuell insats. Samverkan polisen, m.fl. fungerar bra. Utbildning i bedömningsinstrument och Funktionell FamiljeTerapi har genomförts för flera medarbetare och arbetsgrupp med specialkompetens har införts.

Bristande samverkan med Arbetsförmedlingen. (16)	Fortsatt dialog med Samordningsförbundet och Af ledning för att minimera konsekvenserna. Upprätthålla de lokala överenskommelserna. Arbeta med kompletterande aktörer tillsammans med AF. Ha ett aktivt arbetsgivararbete. Se till att arbetsgivarteamets arbete fortgår.	Grön	Fortsatt tröga beslutsvägar som påverkar deltagarnas möjlighet att snabbt komma i arbete. Förvaltningen har dialog både på handläggarnivå och chefsnivå för att påtala och påverka till att deltagarna får sina beslut i tid.
Bristande samverkan med regionen (20)	Avvikelse behöver göras omgående när samverkan inte fungerar. Samverkanssvårigheter behöver lyftas till förvaltnings-/kommunnivå. Överenskommelser behöver öka.	Gul	Bristande samverkan kvarstår inom vuxenvården. Inom barn och ungdomsvården har en del framsteg gjorts med familjecentral och samarbete kring 1:a linjens psykiatri för barn.

6. Uppföljning politiska uppdrag

Tyresö kommunkoncern har i fyra målområden konkretiserat vad som är viktigt att uppnå för att kommunen ska röra sig i rätt riktning mot visionen. Till varje målområde finns konkretiserade mål och indikatorer som mäter måluppfyllelsen. Det finns även politiska uppdrag kopplade till målen. Det är uppdrag som verksamheten ska arbeta särskilt med för att uppnå målen. Nedan görs en uppföljning av framdriften av de politiska uppdragen.

Målområde	Status T1	Status T2	År 2023
Övergripande uppdrag			
Att arbeta kommundemensamt	Grön	Grön	Grön
Målområde medarbetare			
Strategisk kompetensförsörjning	Grön	Grön	Grön
Målområde leverans			
Likvärdig förskola och skola	Grön	Grön	Grön
Omsorg för äldre och funktionsnedsatta	Grön	Grön	Grön
Socialt hållbart Tyresö för ökad trygghet	Grön	Grön	Grön
En meningsfull vardag och fritid för alla	Grön	Grön	Grön
Framtidens gymnasium och ökad sysselsättning	Grön	Grön	Grön
Bostäder och hållbar infrastruktur i hela Tyresö	Grön	Gul	Gul
Målområde ekonomi och Hållbarhet			
Ordning och reda i ekonomin	Grön	Grön	Grön
Minskade klimatutsläpp, stärkt park- och naturmiljö	Grön	Gul	Röd

Grön= uppdraget genomförs enligt plan och kommer levereras i tid, Gul= uppdraget är påbörjad men går inte enligt plan eller riskerar att inte levereras i tid, Röd= uppdraget är inte påbörjad.

7. Aktiviteter från tillgänglighetsplanen

Aktivitet	Kommentar	Bedömning
<p>Av kommunens feriejobb för ungdomar ska minst 10 % gå till ungdomar med funktionsnedsättning. Utbildad handledare ska se till att ungdomarna tas emot på rätt sätt utifrån deras funktionsnedsättning.</p>	<p>622 ungdomar sökte feriejobb, av dessa ansökte 49 om förtur vilket samtliga beviljades. För att ge ungdomarna så bra förutsättningar som möjligt valdes arbetsplats utifrån ungdomens val, önskemål och förmåga. Arbetsplatsens förmåga och erfarenhet av att bemöta ungdomar med diagnos vägdes även in.</p> <p>37 verksamheter i kommunen visade intresse för att ta emot feriejobbare och vi fick totalt ihop 316 feriejobb. 286 jobb under sommaren och 30 under höstlovet.</p>	<p>Grön</p>
<p>Aktivt arbeta för att rekrytera praktikplatser och arbetstillfällen med insteg, supported employment eller andra anställningsstöd från Arbetsförmedlingen speciellt för funktionsnedsatta. Kommunen behöver även kvalitetssäkra handledares kunskap på dessa praktikplatser/arbetstillfällen och erbjuda eller koordinera handledarutbildning i de fall det behövs för att garantera den arbetssökande med funktionsnedsättning rätt stöd.</p>	<p>Centrum för arbete och integration har en arbetsgivargrupp med representanter från alla teamen som jobbar med personer som står utanför arbetsmarknaden. Arbetsgivargruppen arbetar utifrån supported employment-metoden. Den ger förutsättning för hållbara lösningar och letar fram platser som är individanpassade samt ger stöd på arbetsplatsen både till arbetsgivaren och till personen. Enheten har även tillgång till arbetsterapeuter som hjälper till med anpassningar. Det kan handla om tidspassning, stresshantering och de kan föreskriva hjälpmedel.</p>	<p>Grön</p>
<p>Beakta tillgänglighets- perspektivet vid revidering av lokalbehovsanalysen</p>	<p>Årliga lokalbehovsanalysen tas fram för att lyfta fram behov hos målgrupper med funktionsnedsättningar inom förvaltningen ansvarsområde. I analysen beskrivs olika lokalbehov kopplat till varierade boendeinsatser och med fokus på lösningar på hemmaplan.</p>	<p>Grön</p>

8. Nämndens resultat ur ett barnperspektiv

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet men fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principerna som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn. Det handlar om barnets rätt till icke-diskriminering, barnets rätt att få sitt bästa prövat, barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling samt barnets rätt att komma till tals.

Inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen arbetar fem enheter direkt med barn och deras föräldrar; de två barn- och ungdomsenheterna, familjevårds- och familjerättsenheten och de två resursenheterna. Inom Centrum för arbete och integration arbetar Ung i Tyresö med ungdomar från 16 år samt nyanlända familjer. Inom de enheter som arbetar direkt med barn finns ett tydligt fokus på att se barnet som en kompetent aktör som ska vara informerad om sina rättigheter och barnperspektivet beaktas i det dagliga utövandet. De beslut som fattas utgår från barnets/den unges behov och rättigheter. Inom övriga enheter möter man vuxna som i många fall även är föräldrar och även i dessa ärenden ska barnets rättigheter beaktas. Under de senaste åren har medarbetare från barn och ungdomsenheterna samt resursenheterna utbildat dessa kollegor för att öka deras förutsättningar att beakta ett barnperspektiv när de möter föräldrar. Vad gäller familjer där det förekommer problematiskt bruk av alkohol och /eller droger arbetar barn- och ungdomsenheterna tillsammans med vuxnenheten för att säkerställa att fokus är på missbruket, hur barnet påverkas av det och att barnet/den unge får rätt stöd.

Inom verksamhetsområde individ- och familjeomsorg har 40 procent av de totala resurserna gått till personal och insatser direkt riktade till barn. Eftersom många av de vuxna personer vi arbetar med också är föräldrar, har även personal och insatser som vänder sig till vuxna kommit barn och unga till godo.

En stor del av de ärenden som handläggs inom förvaltningen omfattar barn under 18 år. Intervallet 18-20 år hanteras också av barn- och unga verksamheterna. Under 2023 gjordes 2985 anmälningar gällande barn och ungdomar 0-20 år. Under 2022 gjordes 2496 anmälningar.

På vilket sätt har enheterna inom förvaltningen arbetat för att barnets bästa tas i beaktande i de beslut och åtgärder som vidtagits?

I varje ärende som handlar om barn görs en prövning av barnets bästa och barnets behov av skydd. Skyddsbedömning görs inom 24 timmar från att en anmälan inkommit. Prövning av barnets bästa görs kontinuerligt under hela barnavårdsutredningen och så länge insatserna pågår. I alla utredningar som omfattar barn och unga beskrivs alltid barnets perspektiv. Även i de utredningar som gäller vuxna som är föräldrar beskrivs barnens situation och hur eventuella beslut påverkar barnen.

På vilket sätt har barn kommit till tals i frågor som berör dem?

Barnperspektivet innebär att det är viktigt att uppmärksamma barnets situation, låta barnet komma till tals och se till att barnet får uttrycka sin vilja och framföra sina egna önskemål. Att kunna tillgodose barns rätt att komma till tals kräver hög kompetens hos socialsekreterarna och väl beprövade samtalsmetoder. Socialsekreterarna arbetar för att alltid fånga in barnets upplevelse och på olika sätt

beakta barnets perspektiv. Barnsamtal ska genomföras i samtliga fall där det är lämpligt och möjligt. Ställning tas alltid med hänsyn till barnets mognad och ålder.

Under året har samtliga enheter som arbetar direkt med barn arbetat för att barnets röst blir tydlig i såväl utredning som insats. Inom barn- och ungdomsenheten har detta skett genom metoden ”Min utredning” som används för barn 0-12 år och man följer löpande upp att dokumentation av barnsamtalen finns i varje utredning. Inom familjevården som arbetar med familjehemsplacerade barn följs barnens situation upp genom enskilda samtal med barnen.

Inom barn- och ungdomsenheterna har man under året arbetat med att korta utredningstiden för barnavårdsutredningar och vid årets slut slutfördes i princip samtliga inom lagstadgade fyra månader.

På vilket sätt har barn och ungdomar fått det bättre under året inom nämndens verksamhetsområde?

Implementering av gemensamt förhållningssätt genom Signs of Safety har ökat transparens, delaktighet och samverkan kring våra familjer. Modellen innebär i korthet att socialsekreteraren tillsammans med familjen gör en kartläggning av vad som är bekymmersamt, vad som fungerar och vad som behöver hända. Denna kartläggning följer sedan familjen under den tid den är aktuell inom socialtjänsten och fungerar som en bro mellan olika enheter. Ett av syftena med metoden är att ge familjen verktyg att ge barnen en trygg uppväxt utan socialtjänstens insatser.

Inom barn och ungdomsenheten har man arbetat för att för att undvika att barn tas ifrån sitt naturliga sammanhang genom att utforska och arbeta med barnets nätverk.

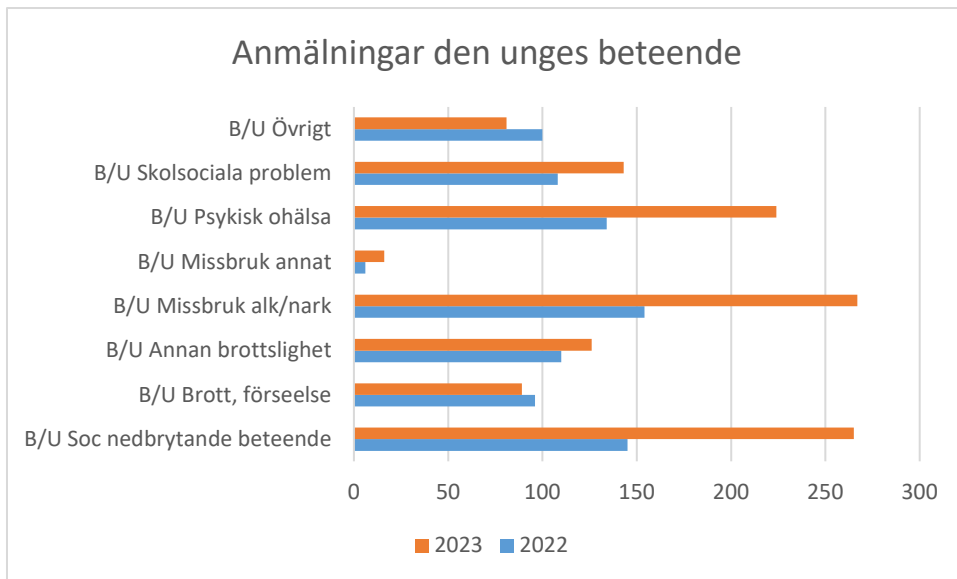
De satsningar som görs på förebyggande insatser i form av fältassistenter, alkohol- och drogprevention samt förstärkt samverkan mellan socialtjänst och skola är något som gynnar barnen. Trots pandemin i början av året har fältassistenterna nått ut till många barn och unga, bland annat genom sociala medier men också genom att finnas ute i skolorna och på andra platser i kommunen där ungdomar finns.

Samverkan både internt och externt har fortsatt utvecklas under 2023. Samordnad individuell plan, SIP, är en metod som förenklar och effektiviserar insatserna som rör barn med många vårdkontakter.

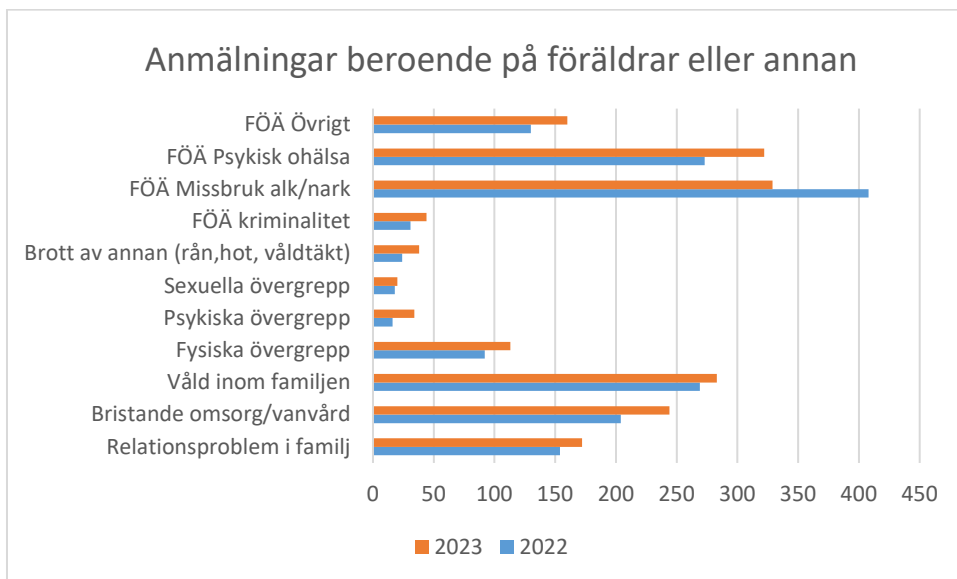
På vilket sätt har barn och ungdomar fått det sämre under året inom nämndens verksamhetsområde?

Under året har andelen anmälningar som beror på barnet/den unges beteende ökat markant jämfört med föregående år. *Se diagram nedan.*

Allvarligt är att anmälningar kopplade till psykisk ohälsa, missbruk och socialt nedbrytande beteende nästan fördubblats jämfört med 2022. I kategorin ”socialt nedbrytande beteende” finns bland annat de ungdomar som rör sig i olämpliga miljöer och därmed riskerar att hamna i såväl missbruk som kriminalitet. Vidare analyser av resultaten kommer att göras.

Anmälningar kopplade till föräldrarnas beteenden är i stort oförändrad, det finns en liten förbättring vad gäller anmälningar kopplade till föräldrars missbruk men tyvärr också en ökning när det gäller föräldrars psykiska ohälsa.

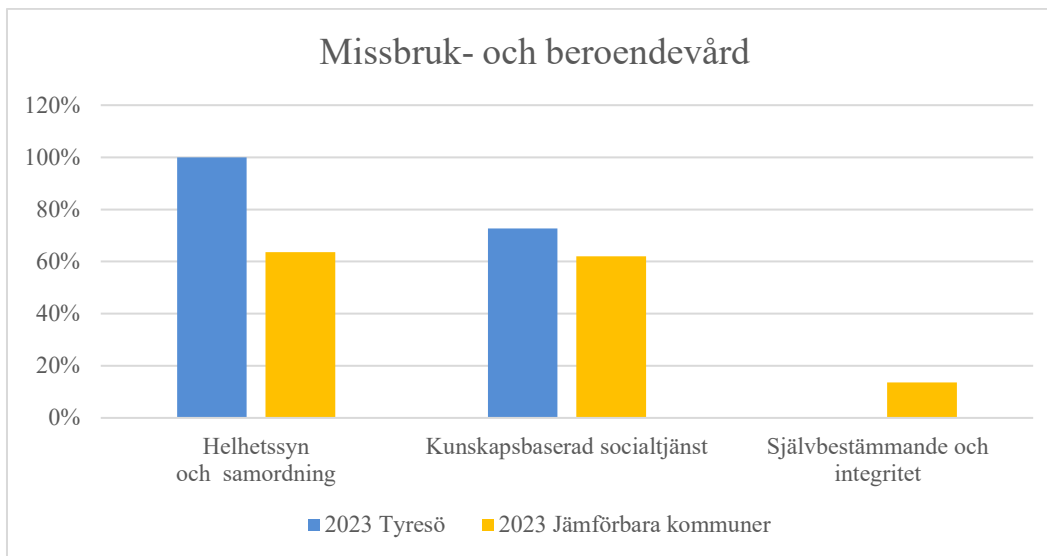
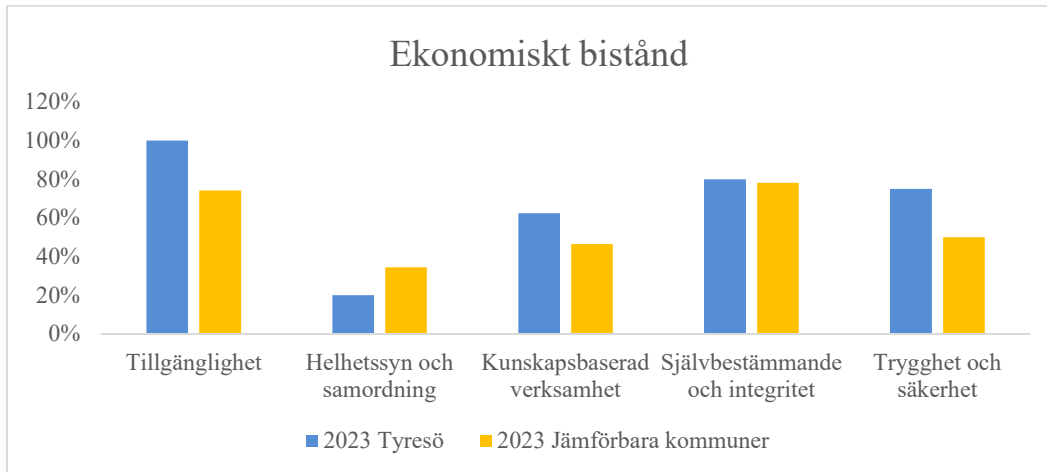

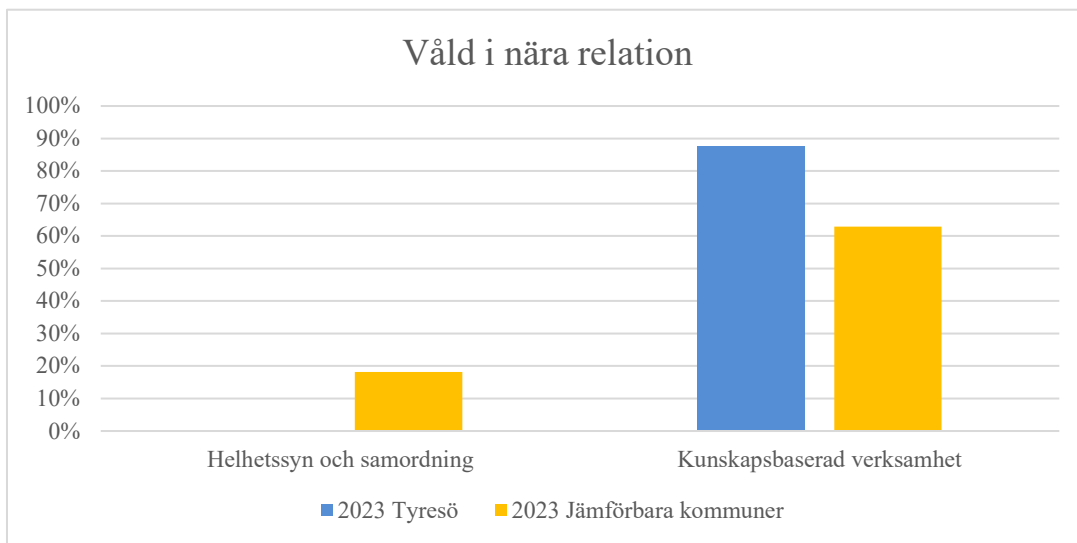
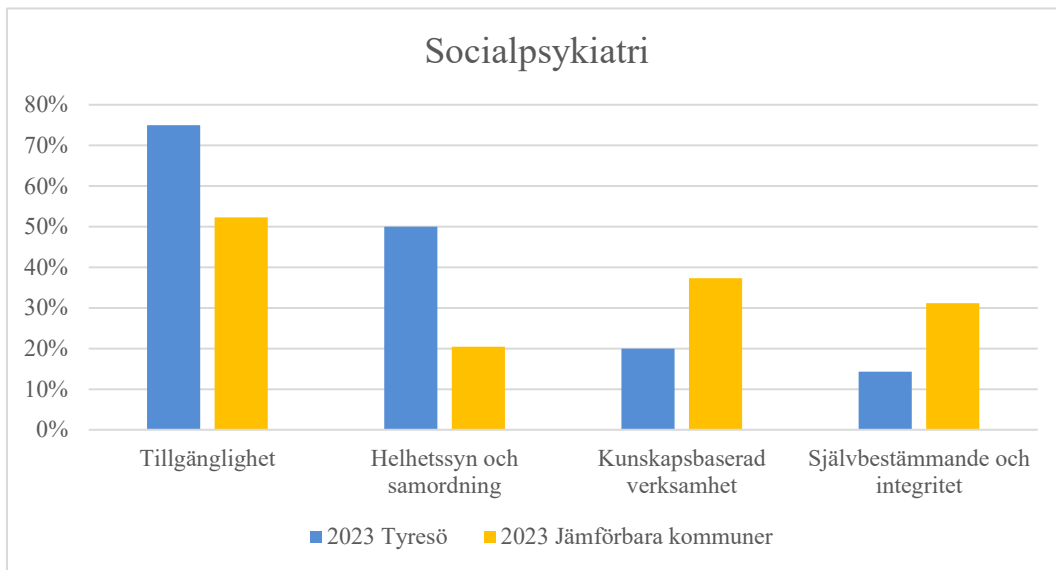
De familjer som har försörjningsstöd som huvudsaklig inkomstkälla har haft en synnerligen ansträngd situation eftersom riksnormen endast revideras en gång per år.

Bilaga 1

Öppna jämförelser finns för nio områden i socialtjänsten och för den kommunala hälso- och sjukvården.

Länk till hela jämförelsen: [Öppna jämförelser av socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård - Socialstyrelsen](#)

Hemlöshet

